

ELŐTERJESZTÉS

Hegyhátszentmárton Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2022. december 21-i ülésére

Tárgy: Beszámoló a lakóhelyi környezet állapotáról a 2022. évre vonatkozóan

A napirendet tárgyaló ülés dátuma:	2022.12.21.
A napirendet tárgyaló ülés:	képviselő-testület
Az előterjesztést készítette:	Radicsné dr. Soós Ágnes jegyző
Előterjesztő:	Pál László polgármester
A napirendet tárgyaló ülés típusa:	<u>nyilvános</u> / zárt
A határozat elfogadásához szükséges többség típusa:	<u>egyszerű</u> / minősített
A szavazás módja:	<u>nyilvános</u> / titkos

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. §-a (1) bekezdése e) pontja, valamint az 51. § (3) bekezdése szerint:

„A települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot. A lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról a települési önkormányzat szükség szerint, de legalább évente tájékoztatja a lakosságot.”

Fentiek alapján a község környezeti állapotáról a rendelkezésre álló adatok alapján a következő tájékoztatást adom:

A lakosság közérzetének, egészségének alakításában igen jelentős tényező településünk környezeti állapota. A természeti és az épített örökség, a környezeti értékek megőrzése és védelme, minőségének javítása alapfeltétel az ember életminősége szempontjából. E nélkül nem tartható fenn az emberi tevékenység és a természet közötti harmónia, elmulasztása veszélyezteti a jelen generációk egészségét és a jövő generációk létét.

A környezetvédelemmel kapcsolatos szabályozást alapvetően három jogszabály, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény és ezeknek a végrehajtási rendeletei teremtik meg.

A lakossági környezet főbb tényezői

1. A települési környezet tisztasága
2. Hulladékkezelés
3. Ivóvízellátás
4. Szennyvízkezelés
5. Csapadékvíz-elvezetés
6. Zöldterület- közterület gazdálkodás

7. Helyi utak - közlekedésszervezés
8. Energiagazdálkodás

1. A települési környezet tisztasága

A környezet tisztasága az önkormányzat és a lakosság erőfeszítése és együttes munkájának eredménye. A közterületek tisztaságára, rendezettségére - az önkormányzat rendelkezésére álló erőforrásokat is figyelembe véve - nagy figyelmet fordít az Önkormányzat. Kiemelt fontosságú célja a falu településképe javítása – a közterületek rendszeres gondozásával, virágosításával – az önkormányzati épületek környezetének ápolása, a temető gondozása.

2. Hulladékkezelés

Az Önkormányzat tagja a *Nyugat-dunántúli Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulásnak*, részükre 2020. évtől már csak 100 Ft/fő/év fejlesztési hozzájárulás kerül megfizetésre a tagönkormányzatok részéről.

A települési kommunális szilárd hulladék elszállítását 2022. évben az STKH Sopron és Térsége Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft látta el, 2021. január 1. napjától - 2025. december 31. napjáig határozott időre a közszolgáltatóval további szerződés megkötésére kerül sor.

A díjbeszedéssel, a kintlévőségek kezelésével és a szolgáltatási díj megfizetésével kapcsolatos jogköröket a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt. látja el. A lakosság tőlük kapja a befizetendő csekkeket, illetőleg részükre kell megfizetni a szolgáltatás díját. A hulladékszállítást Hegyhátszentmárton községben a közszolgáltató által megbízott alvállalkozó a ZALA-MÜLLEX Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Kft. végzi el.

A hulladék szelektív gyűjtése a házhoz menő szelektív begyűjtés igénybevételével megoldott (sárga zsák), lehetőség van a papír-karton, PET palackok és üveghulladék elhelyezésére.

A lomtalanításra 2022. áprilisában került sor, a közszolgáltató a jogszabály szerint nagydarabos hulladékot szállította el a lakosságtól, az Önkormányzat a plusz mennyiség miatt 103.632,- Ft-ot fizetett a szolgáltatónak. Az Önkormányzat két évente tervez lomtalanítást végeztetni. Az el nem szállított egyéb hulladékot, veszélyes hulladékot a lakosság ingyenesen adhatja le Pankasz községben működő hulladéklerakóban.

Zöldhulladék kezelése:

Az STKH áprilistól novemberig havonta egy alkalommal, házhoz menő rendszerben biztosítja a zöldhulladék gyűjtését, ezen felül januárban és februárban 1-1 alkalommal a gyűjtőpontokról elszállítják a karácsonyfákat. A zöldhulladék kizárólag az erre a célra rendszeresített, STKH logóval ellátott zöldhulladék-gyűjtő zsákokban vagy szabványos, barna színű hulladékgyűjtő edényekben gyűjthető. Ezen felül az Önkormányzatunk ösztönzi a lakosságot a zöldhulladék házi komposztálására is, amelyek megkönnyíthetik a kertben vagy konyhában keletkező, biológiailag lebomló hulladékok hasznosítását, így nemcsak költséget takaríthatnak meg, hanem értékes tápanyaghoz juttathatják növényeiket.

3. Ivóvízellátás

A lakosság ivóvízzel való ellátása a legfontosabb közszolgáltatások egyike, amely nélkülözhetetlen emberi szükségletet és társadalmi-közegészségügyi igényt elégít ki. A lakosság egészséges ivóvízzel való ellátása az önkormányzatok kötelező feladata.

Hegyhátszentmárton ivóvíz ellátását a VASIVÍZ Vas megyei Vízf- és Csatornamű Zrt. biztosítja. A lakosság egészséges ivóvízzel történő ellátásának minőségi kontrollját rendszeresen végzik az ivóvízhálózatról. Az ivóvíz vizsgálati eredmények alapján elmondható, hogy községünk ivóvízellátása vízminőség tekintetében megfelelő. A Vasivíz Zrt. folyamatosan látja el a hálózaton felmerülő karbantartási, felújítási feladatokat az évente elfogadásra kerülő gördülő fejlesztési terv alapján.

4. Szennyvízkezelés

A községben szennyvíz-csatornahálózat kiépítésére nem volt még lehetőség, de az egyik legfontosabb célja az Önkormányzatnak a csatornarendszer beruházás, amely azonban megfelelő pályázati lehetőség nélkül elképzelhetetlen.

Hegyhátszentmárton Felsőmarác községgel folyamatosan keresi a lehetőséget a vezetékes szennyvíz kiépítésére a két községben, ennek legcélszerűbb és leggazdaságosabb kivitelezési módja az ivánci szennyvízhálózathoz való csatlakozás.

Iváncon az elmúlt években megkezdett szennyvíztisztító fejlesztési projekt 2022-es évben befejeződött, községünk számára így a csatlakozási feltételek is már adóttak. Az ivánci szennyvíztisztító felújítása lehetőséget teremt arra, hogy amennyiben pályázati forrást biztosít az állam az olyan településeknek ahol még nincs megoldva a szennyvízelvezetés, önkormányzatunk pályázatot tudjon benyújtani, hogy az ivánci szennyvízrendszerhez csatlakozhasson.

A folyékony hulladék elszállítását 2020. február 1-jével kötött szerződés alapján a szőcei Vasi Ja-Sa Kft. végzi, a szerződés 2024. év végéig került megkötésre.

5. Csapadékvíz-elvezetés

A községben alkalmanként lehulló csapadékvíz felszínre hozza a csapadékvíz elvezetési problémákat nagyrészt azt, hogy az ingatlantulajdonosok nem gondoskodnak megfelelően az áttereszek kitisztításáról. Fontos lakossági feladat, hogy az elvezető árkok folyamatos karbantartásáról gondoskodni kell, a gépkocsi beállóknál biztosítani kell az átfolyást, a tisztítást, illetve a megfelelő átbocsátó keresztmetszetet. A lakosság feladatait csökkenti, hogy a Fő utca egyik oldalán zárt csapadékvíz elvezető rendszer van kialakítva.

6. Zöldterület- közterület gazdálkodás

A belterületi zöld felületek gondozottak, rendezettek, a fűnyírési, parkosítási munkálatokat az önkormányzat falugondnoka végzi.

2022. évben is gondot jelentett, hogy több ingatlantulajdonos elhanyagolja ingatlanát, a szükséges növényvédelmi védekezést nem végzik el a tulajdonosok. A lakosság ezen kötelezettségének

teljesítése érdekében is alkotta meg az Önkormányzat a közösségi együttélés szabályairól szóló rendeletét, melyben a gondozatlan ingatlanok tulajdonosai közvetlenül közigazgatási bírsággal sújthatóak. Eljárás megindítására az év során nem került sor, a jegyzői jogkövetkezményekre történő felhívás hatására az érintett ingatlantulajdonosok kötelezettségüket teljesítették.

7. Helyi utak - közlekedésszervezés

Az Önkormányzatnak folyamatos célja önkormányzati tulajdonú útjai állagának megóvása, folyamatos karbantartása. A településnek a külterületi utak állapotán is javítani szükséges. Önerőből azonban nincs módja az Önkormányzatnak az utak javítására. Az Önkormányzat továbbra is igyekszik pályázati forrásból támogatást nyerni az utak karbantartására. A 2022. évben a Magyar Falu Program keretében benyújtott önkormányzati út felújítása projekt sajnos nem nyert támogatást, de a következő évben is kiemelt célja lesz az Önkormányzatnak a helyi közutak felújítására pályázati forrást szerezni. Nagy öröm az Önkormányzat számára, hogy többszöri lobbizási tevékenységnek köszönhetően a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Vas Megyei Igazgatóság Körmendi mérnöksége részlegesen felújította a hegyhátszentmártoni bekötőutat, amelyre már nagyon ráfért a burkolatjavítás. Reményeink szerint a közeljövőben az út másik szakasza is felújításra kerülhet.

Továbbá az év közben a Közút az Önkormányzat kérelmére útkanyarulat jelzőtáblákat helyeztet ki a Fő utca kereszteződése elé, mivel az ide érkezőknek, akik nem ismerik a községben a forgalmi rendet megtévesztő lehet, hogy erősen kanyarodik főút vonala. A kihelyezett táblák figyelmeztetik a közlekedőket, reméljük ezzel a balesetek megelőzhetőek.

8. Energiagazdálkodás

A jövő egyértelműen a környezeti szempontból tiszta, ún. megújuló energiaforrások hasznosítása. A megújuló energiahordozók körében mind a nap-, mind a szélenergia felhasználása lehetőségként merülhet fel a település hosszú távú energiaellátására.

A község belterületén nincs olyan ipari üzem, amely szennyezné a levegőt, valamint a téli fűtési időszakban sem kell számolni a levegő porral és korommal való szennyezésével.

Az Önkormányzat rendelkezik a községre vonatkozó kerti avar égetést szabályozó önkormányzati rendelettel. A rendeleti szabályozást az emberek többsége betartja, ezért a tudatformálás tekintetében van tennivalója az Önkormányzatnak. A veszélyhelyzet idején a rendelet hatálya továbbra is fennáll.

Az elszabadult energiaárak, a gazdasági válsághelyzet anyagilag nagyobb megterhelést jelent önkormányzatunknak is. Szeptember óta folyamatosan érezhető és a következő évre is kihívást jelent az Önkormányzat, a község energiafelhasználásának megfizetése.

Az emberi egészség alakulásának környezeti összefüggései

Az ember és környezete szoros kölcsönhatásban áll egymással. A környezeti károsodások a legtöbb esetben az emberi egészségre is kihatnak. Nyilvánvaló, hogy a szennyezett levegő, víz közvetlenül is károsíthatja az egészséget, de valamilyen mértékben minden környezeti elem szennyezettsége és minden környezeti veszélyeztető tényező hatást gyakorol az emberi egészségre.

A népesség korösszetétele társadalmi, gazdasági szempontból egyaránt lényeges, az elöregedési folyamat többek közt kedvezőtlen hatással van a foglalkoztatási struktúrára, növeli az időskorúakkal

kapcsolatos tennivalókat, növeli a szociális jellegű kiadásokat. A csökkenő számú aktív keresőre egyre nagyobb számú eltartott jut. A község korösszetétele nem túl kedvező, a fiatalok aránya a településen csökkenő tendenciát mutat.

Összességében elmondható, hogy a település környezeti állapota megfelelő, az élhető, tiszta, rendezett környezet megteremtésében azonban a település lakosságának és az önkormányzatnak egyaránt kiemelkedő szerepe van. Az Önkormányzat a lakosság környezettudatos nevelésével nagyon sokat tehet a környezet védelméért. Az Önkormányzat, a Képviselő-testület bízik benne, hogy közös összefogással, jobbra, élhetőbbé tudjuk tenni környezetünket.

Hegyhátszentmárton, 2022. december 19.

Pál László sk.
polgármester

Határozati javaslat:

.../2022. (.....) Képviselő-testületi határozat
a 2022. évi lakóhely környezeti állapotáról szóló beszámoló elfogadásáról

Hegyhátszentmárton Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta, és jelen határozat melléklete szerinti tartalommal tudomásul veszi és elfogadja a 2022. évre vonatkozó lakóhely környezeti állapotáról szóló beszámolót.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal